

CAMPANYA INSPECTORIAL 2018-2019

“PRIMER, ELS ÚLTIMS”

“Déu no vol que es perdi ni un de sol d'aquests petits” (Mt. 18, 12 - 14)

GUIA D'ACTIVITATS PER A ADOLESCENTS (12 - 15 anys)

BLOC ESCOLTAR

Activitat 1

MIRAR PER A VEURE

- OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

- ✓ Educar la mirada per apropar-nos “als últims”.
- ✓ Prendre consciència de les nostres accions respecte a les altres persones, “el proïsme”.

- MOTIVACIÓ

Les persones trobem certa facilitat per a relacionar-nos amb aquelles que són del nostre entorn, se'ns assemblen o les relacionem amb idees similars a les nostres, tot i que no les coneguem directament. Però això és **més complicat quan**, per exemple, tenim diferent color de pell, vestimenta o trets ètnics. Això és perquè hem creat estereotips que ens impedeixen veure a totes les persones de la mateixa manera i per això les tractem de forma distinta.

En “El bon samarità” (Lc 10, 25-37) és precisament algú diferent (un samarità) qui pren la iniciativa: El veié, sentí compassió, s'apropà...

- DESENVOLUPAMENT

Anem a representar de forma teatralitzada “El bon samarità”, seguint el guió de la paràbola (Annex1_edat_12-15) i la descripció dels personatges (Annex2_edat_12-15). En la mesura del possible farem el repartiment de papers algun dia abans i farem algun assaig.

Després de la representació, respondrem les següents preguntes en el gran grup a mode d'anàlisi de l'escena veient com ens hem sentit i relacionant-ho amb la nostra vida diària:

Qui és el proïsme?

Per què passen de llarg el sacerdot i el levita i no fan res?

Per què el samarità sí que s'hi apropa?

Mirem cap a un altra banda quan algú ens necessita a casa? a classe? al carrer? ...

Estem pendents de les persones que veiem soles al nostre voltant?

Ens posem en el lloc dels altres? empatitzem?

Nota: Si no hi ha temps suficient, deixem aquesta sessió per assajar i fem la representació en la sessió següent.

Activitat 2

QUÈ ENS UNEIX?

- **OBJECTUS DE L'ACTIVITAT**

Descobrir en els altres a persones semblants a qui respectar.

Educar la mirada per veure en el diferent algú igual.

- **MOTIVACIÓ**

Totes les persones tenim motivacions, aspiracions o inseguretats que s'assemblen unes a altres. En cada persona existeix el desig de la felicitat, de sentir-se estimada o de desenvolupar-se plenament. Tot això ens fa humans i semblants, i ens ha d'obrir el camí a veure en l'altra persona a algú "igual" a qui també desitjar-li "tot el millor".

- **DESENVOLUPAMENT**

En la primera part de la sessió, recordem la representació de "El bon samarità", especialment pensem en quins són els sentiments de les persones. Per la qual cosa, cada personatge explica el seu paper i la resta del grup pregunta per què va actuar com ho va fer. S'estableix un diàleg per a identificar que darrere de cada personatge hi havia una persona amb sentiments, idees, anhels, etc., que els fan semblants els uns als altres.

En la segona part de la sessió ens posem en grups de quatre i respondrem les preguntes següents:

Quines són les nostres aficions? Música, esport, cinema, teatre, ball, ...

A què ens volem dedicar quan siguem grans?

- Quines coses m'agraden més de tenir amics i amigues?

Què ens preocupa?

Després de respondre-les breument de forma personal, les comentem en el grup, i després les contrastem amb un altre grup. Finalment comuniquem als altres totes les coses comunes que hem trobat en les respostes i valorem allò en què ens assemblem com a persones; però especialment pensem en els infants que a vegades "deixem de banda" o als qui no prestem atenció... aquestes infants també tenen gustos, aspiracions, pors i anhels semblants als meus.

BLOC COMPRENDRE

Activitat 1

MIREM AL NOSTRE VOLTANT

- **OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT**

- ✓ Entendre millor les situacions de desigualtat i les seves causes.
- ✓ Mirar la realitat relacionant allò local amb el global.

- **MOTIVACIÓ**

Mirem al nostre voltant i vegem què està passant. Per entendre-ho, haurem d'obrir la mirada i relacionar allò local amb el global.

La desigualtat, la injustícia o la pobresa, tenen les seves causes desdibuixades entre les decisions dels governs i les multinacionals o el propi sistema, però també persones concretes; malgrat que les causes també estan en les nostres actituds personals com l'egoisme, la insolidaritat, la prepotència, etc.

• DESENVOLUPAMENT

Anem a buscar notícies de situacions socialment rellevants de desigualtat, injustícia, pobresa. Podem demanar al grup que ho busqui a Internet o a la premsa escrita, o bé podem seleccionar-les prèviament i aportar-les per agilitzar aquest primer moment.

Posteriorment, i després de llegir-les en parelles o tríos, les analitzarem amb aquestes pautes. Entre parèntesi es posa un exemple:

- Identificar el problema principal. (Morts en el Mediterrani)
- Col·lectiu o persones afectades. (Emigrants d'altres països)
- Buscar les causes del què passa. (Viatjar en males condicions. No hi troben futur en el seu país. Guerres. Vàries causes.)
- Preguntar-nos per les causes. (No tenen diners ni passaport per a viatjar d'altra forma? per què no troben futur? ...)
- Persones i institucions involucrades. (Governs, màfies, Unió Europea,...)
- Repercussions o conseqüències (Salvament en el mar, pèrdues de vides humanes, mobilització social, percepció d'allau, solidaritat, racisme, etc.)

Per a concloure la sessió de forma visual, realitzarem un "mapa mental" en el que cada grup situarà de forma original el seu esquema amb les pautes anteriors. Ens podem ajudar del següent enllaç per a fer el mapa mental: <http://tugimnasiacerebral.com/mapas-con-ceptuales-y-mentales/como-hacer-un-mapa-mental-explicado-paso-a-paso>

Activitat 2

NOTÍCIES EN POSITIU

• OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Compartir l'anàlisi de les situacions amb les altres persones per a enriquiment mutu.

Realitzar propostes positives de les situacions de pobresa i injustícia, adoptant una visió esperançada de l'ésser humà.

• MOTIVACIÓ

Creiem que cal tenir una visió esperançada de l'ésser humà. Les persones poden construir propostes noves per a reduir les injustícies i la pobresa, i és possible d'establir relacions pacífiques i d'amor, on les persones siguin el centre de les decisions econòmiques i polítiques.

En aquesta sessió presentarem a la resta de grups el nostre mapa mental de la sessió anterior perquè el gran grup conegui més situacions i “se’n faci càrrec” d’altres situacions d’injustícies i pobreses. Però en la segona part les girarem com una truita per convertir-les en positiu, en esperança de canvi.

• DESENVOLUPAMENT

En primer lloc presentem la notícia de la sessió anterior de forma breu, i posteriorment expliquem el mapa mental al gran grup.

En la segona part de la sessió donarem la volta a les notícies i proposarem una redacció en positiu. Per això, cada grup pren el mapa mental i analitzant totes les claus proposa una notícia on almenys consti:

- Títular, subtítol, entradeta i cos (de major a menor importància).
- Dibuix a mode de fotografia que reflecteixi el canvi positiu en el sentit de la notícia.

Finalment compartim amb el gran grup les noves notícies i les comentem. Podem seguir les pistes següents:

- Què hem volgut destacar?
- Qui són les persones o col·lectius protagonistes?
- Hem anat a les causes del problema o només hem abordat les conseqüències?
- Creiem que és realista?, malgrat que la notícia semblava utòpica. Què caldria fer perquè es complís?

BLOC PROPOSAR

Activitat 1

SAMARITÀ 2... I, ACCIÓ!

• OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

- ✓ Mostrar actituds prosocials de col·laboració i ajuda als altres.
- ✓ Visualitzar les notícies en positiu per a construir imaginaris esperançadors i de canvis possibles.

• MOTIVACIÓ

Les coses poden canviar, la pobresa no és inherent a la condició humana. Podem canviar i

promoure una altra forma de fer les coses i de prendre les decisions: des de la cooperació i no des de la competitivitat, des de l'amor i no des de l'egoisme.

Les nostres actituds canvien les formes de relacionar-nos amb els altres. Una actitud proso-cial ens disposa a viure i actuar com la del samarità i no com el sacerdot o el levita.

• DESENVOLUPAMENT

Cada grup pren la seva notícia en positiu i fa un vídeo breu per a compartir-la en la sessió posterior amb el gran grup. Si no es pot representar en directe.

Per això, cada grup farà el seu guió, repartirà els personatges i assajarà la seva proposta de vídeo. Algunes idees d'estils o format per a muntar l'escena:

- Escena tipus paràbola del bon samarità.
- Representar la notícia com en un telediari.
- Realitzar un anunci de televisió on mostrem un producte o servei capaç d'afavorir el "primer els últims"
- Fer l'avanç d'una nova pel·lícula de cinema o sèrie televisiva on els personatges van a afavorir canvis positius en la societat.
- Altres variables.

Aquests vídeos o representacions les veurem en la sessió següent.

Nota: els vídeos podran presentar-se al concurs de la campanya "Primer els últims", sempre que respectin les bases del concurs: <https://www.primerelsultims.org/concurs/>

Activitat 2

I JO QUÈ?

• OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

- ✓ Descobrir el paper que juguem en el nostre dia a dia davant els esdeveniments d'exclusió, injustícies i pobresa.
- ✓ Comprometre'ns des de les nostres possibilitats en la construcció d'un món més humà i sostenible.

• MOTIVACIÓ

El samarità es feu càrrec d'aquella persona que estava en pitjor situació que ell. Després de

veure'l, se'n compadí d'ell, per no s'aturà aquí. Va donar el pas per actuar: s'apropà i curà les seves ferides, a més articulà la forma d'ajudar-lo millor portant-lo a l'hostal per al seu descans i proporcionar-li una bona atenció mentre ell no hi fos.

Això ens fa pensar que hem d'actuar, fer-nos-en càrrec, prendre partit en el nostre dia a dia, fixant-nos en qui són els "últims". Hem d'involucrar-nos personalment i de forma col·lectiva perquè hi hagi menys levites i més samaritans, perquè els últims no es perdin... "*que no es perdi ni un de sol d'aquests petits*" (Mt 18, 14)

• DESENVOLUPAMENT

En primer lloc veurem els vídeos (o representacions) de tots els grups analitzant les claus següents:

- El canvi de rol de cada personatge respecte a la notícia original.
- La millora de la situació de les persones.
- El tractament de les causes.

En aquest moment serà interessant que els personatges expliquin la seva intencionalitat en la representació de la notícia i entrin en debat amb el públic, de forma que es pugui reflexionar millor sobre el canvi d'actituds.

En segon lloc, de forma individual, realitzarem una rutina de pensament (*Annex3_edat_12-15*). En aquesta rutina posem una paraula o petita expressió en cada una de les columnes: Veig, penso, actuo. La idea és que cadascú identifiqui, després d'allò que ha vist, de quina manera actuarà o es comprometrà amb les persones, amb el seu entorn, amb allò local o global.

Per finalitzar intentem que totes les persones del grup puguin explicar la seva rutina, o almenys que comuniquin el seu "actuar", el seu compromís. Com a variant s'ho poden explicar en petits grups de forma que tots tinguin temps de parlar.